

7 bedrifter deltager i Grovfoderskolen

Læs mere om bedrifterne og projektet på

www.grovfoderskolen.dk

Anders Levring/
Karl Erik Sejersens,
8585 Glesborg.

1

Jens Ingvart Winther,
6261 Bredebro.

2

Ole Stampe,
6971 Spjald.

3

Dagens bid betyder alt

Afgræsning: På den økologiske bedrift – Rosenlund – er afgræsningsstyring på dagsordenen hver dag i sommerhalvåret.

Rosenlund

- Ligger i landsbyen Lille Arden i Himmerland.
- Ejers af Erik Møller Andersen.
- Drives økologisk.
- 330 årskøer.
- Mælkeydelse på 8.000 kg EKM.
- 310 hektar med grovfoder.
- Primært kløvergræs og lavbundsarealer med vedvarende græsarealer.
- Kløvergræs lægges ud i ærter, som høstes som grøntærter.
- 25 hektar bygærtehelsæd dyrkes som foder til malkende køer, goldkøer og kvier.
- Dyrker 50 hektar korn.

Af Peter Hvid Laursen,
Videncentret
for Landbrug, Kvæg

Når slætgræsset skal høstes, og det optimale høsttidspunkt bestemmes i forhold til målsæt-

ningen, foregår det på præcis samme måde, hvad enten der er tale om økologisk eller konventionel drift.

Herefter slutter ligheden så også brat, for på vores økologiske skolebedrift er afgræsningsstyring den vigtigste del af hverdagen i sommerperioden.

Samme ydelse hele året

Målsætningen er, at køer-

ne skal ligge på en konstant ydelse hele året rundt uanset vejrforhold og produktion, som kan spille ind i den forbindelse.

Køerne er kun på græs i dagtimerne, og målet er, at der hentes 7 til 7,5 FEN pr. ko pr. dag i græsmarken. Som noget nyt er der i år etableret et foldsystem med 18 folde på hver 3,5 hektar, og køerne til-

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Afgræsning: Konstant ydelse hele året igennem kræver intensiv styring i afgræsningsmarken. Foto: Peter Hvid Laursen, VFL, Kvæg

Poul Henningsen,
9240 Nibe.

4

Erik Møller Andersen,
9510 Arden

5

Nels Poulsen,
4735 Mern

6

Søfælde I/S
5750 Ringe

7

bydes en ny fold pr. dag.

»Køerne kom på græs i slutningen af april måned, men på det tidspunkt var der slet ikke gang i græsset, og vi måtte stort set give dem fuld foderration inde i stalden,« fortæller Erik Møller Andersen.

Omkring 20. maj kunne køerne hente den ønskede dagsration i græsmarken, og herefter voksede græsset nærmest eksplosivt.

I den forbindelse er det med at være på vagt og dagligt planlægge dagens bid – udtage folde til slæt – og samtidig afpasse foderrationen i stalden, så dels volumen, energi – og proteinniveauet total set holdes konstant.

Græsset løb fra os

»Det handler jo om at spare på suppleringsfoderet - præcis i den periode hvor græsset kan forsyne behovet fuldt ud – for så igen at skrue op for forsyningen, når græsset bliver mindre værd,« siger Erik Møller Andersen, der også i år er blevet en erfaring rigere:

»Jeg tog på studietur fire dage i midten af juni måned, hvor alt bare kørte helt af sig selv, men da jeg kom hjem, kunne jeg konstatere, at græsset var løbet fra os.«

Og selvom køerne i dagene efter 'sprang over' en del folde for at nå frem til det optimale 'dagens bid' græs, så var skaden sket:

»De var ganske vist mætte,

men protein og energi var der for lidt af, og ydelsen var over et par dage faldet med to kg EKM pr. ko pr. dag,« siger han.

Efter nu en måned med yderligere suppleringsfoder i form af et kilo kraftfoder pr. ko pr. dag er det lykkedes at hæve ydelsen igen med det ene tabte kg EKM, men det er nærmest umuligt at trække dem helt op, når skaden først er sket. »Vi får kun en chance pr. år!«, lyder det fra vores skolebedrift, der hermed slår fast, at den daglige intensive styring er en nødvendighed.

Effektivitetsstyring

Ud over den daglige styring har kvægbrugskonsulent Dorthe Brask-Pedersen, AgriNord, lavet effektivitetsstyring på bedriften mindst hver anden uge. Det indebærer udarbejdelse af EFK og tilretning af de overordnede foderplaner, som dernæst bruges som udgangspunkt for den daglige styring.

I skrivende stund hentes der fortsat 7 til 7,5 FEN pr. ko pr. dag i afgræsningsmarken, men som følge af den meget tørre juli måned, har det været nødvendigt at udvide foldstørrelsen fra 3,5 til 6,5 hektar. pr. dag. Og samtidig hegnes mere af slætgræsmarken ind, så muligheden for yderligere slæt i sommerperioden minimeres.

Fantastisk start på høsten 2013

Af Peter Hvid Laursen,
Videncentret
for Landbrug, Kvæg

Det er ikke nogen hemmelighed, at deltagelsen i Grovfoderskolen sidste år gav anledning til enkelte panderynker hos Ole Stampe, Kjeldgaard ved Spjald.

Forud for høsten af andet slæt og ærtehelsæd opstod der et par misforståelser i forhold til bestemmelse af det optimale slættidspunkt, hvilket resulterede i, at maskinstationen, som skulle forestå finsnitningen, blev bestilt alt for sent. Kjeldgaard kom dermed bagerst i køen, og samtidig trak der mørke skyer op på himlen over det vestjyske.

Græs og ærter blev skårlagt, da det så ud til, at vejret ville holde næsten tørt, men i stedet satte et solidt regnvejr ind, og det øsregnede to dage i træk.

»Vi fik en alt for våd og tungt fordøjelig græsensilage ud af det – stik imod vores mål – og ærterne var så våde, at de måtte sendes til tørring – og vi fik dem efterfølgende hjem som piller,« fortæller Ole Stampe, der samtidig kan berette, at panderynkerne fra sidste år nu er blevet til et

bredt smil, da alt indtil videre i år går over alt forventning.

Årets slæt tegner godt

Væksten i græsset kom i gang nogle dage senere i det vestjyske i forhold til den øvrige del af landet, så da det var klart til første slæt, var vejret også blevet stabilt, hvilket resulterede i et udbytte på 2.700 FEN pr. hektar med en TS procent på 31,5 - 1,06 kg TS/FEN og 6,81 MJ/kg TS.

Græsset kom hurtigt i gang igen, og fire en halv uge senere blev andet slæt høstet med omtrent samme kvalitet, og selvom udbyttet endnu ikke er opgjort, vurderes det til at være højere end første slæt.

»Vi skal jo lære af vores fejl, og som følge af vores mindre gode oplevelse sidste år har vi haft ekstremt meget fokus på, at tingene skulle lykkes i år, og indtil videre går det hele lige efter planen,« siger Ole Stampe, der samtidig sender en venlig hilsen til vejret, som i år har været medspiller.